

SØR - FRON KOMMUNE

RINGEBU KOMMUNE

INFORMASJON FRA MIDT-GUDBRANDSDAL LANDBRUKSKONTOR

(MGL)

1-2019

Kommunevegen 1
2647 Sør-Fron

Innhold

PERSONALNYTT	5
JORDBRUK	5
PRODUKSJONSTILSKUDD I JORDBRUKET OG TILSKUDD TIL AVLØSERORDNINGEN VED FERIE OG FRITID	5
SØKNAD OM TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) FOR 2019	6
IBU-MIDLER INNLANDET 2019	7
PRIORITERTE TILTAK/OMRÅDER:	7
IKKE PRIORITERTE TILTAK/OMRÅDER:	7
TILSKUDD TIL DRENERING AV JORDBRUKSJORD 2019	8
UTVIKLINGSFONDET – LANDBRUK	10
GJERDETILSYN OG GJERDING	11
AVLINGSSVIKT	13
VELFERDSORDNINGER	14
TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM	14
TIDLIGPENSJON TIL JORDBRUKERE	14
MILJØ OG UTMARK	15
ROVVILTSITUASJONEN	15
KJEMPESPRINGFRØ	16
MOTORFERDSEL	17
NATURTYPEKARTLEGGING LANGS LÅGEN	17
REGISTRERING OG KVALITETSSIKRING AV SPILLPLASSER FOR TIUR I RINGEBU KOMMUNE	18
SKOGBRUK	18
TILSKUDDSDORDNINGER I SKOGBRUKET	18
NÅR ER VEGBYGGING SØKNADSPLIKTIG?	19
DIVERSE	21
BIOGASSANLEGG I MIDT-GUDBRANDSDALEN	21
RUNDBALLER – RYDDING	22
INFORMASJON FRA MATTILSYNET	24
PRIMÆRNÆRINGSUTVALET I MIDT-GUDBRANDSDAL	26
MIDTDALS Bonden – NETTSTADEN FOR LANDBRUKET	27

FAGMØTE: KVA HAR VI LÆRT ETTER TØRKESOMMAREN?	27
VIKTIGE TELEFONER, E-POST OG ADRESSER:.....	28
BEREDSKAPSGRUPPE I FRON	28
DYREVERNINGSNEMNDER 01.01.2017 – 31.12.2020	29
VETERINÆRVAKTORDNINGEN FOR RINGEBU OG ØYER VETERINÆRDISTRIKT OG VETERINÆRVAKTORDNINGEN FOR FRON VAKTOMRÅDE	29

PERSONALNYTT

Anna Bilstad vikarierer som skogbruksrådgjevar fram til 30.04.2019.

Anne Aulie kommer tilbake i stillinga, etter barselspermisjonen.

Hilde Hammer sluttar som miljø- og utmarksrådgjvar for å starte i Statskog. Hammer slutter 31.03.2019. Vi ønskjar lykke til. Arbeidet med å finne ein ny rådgjevar har starta.

JORDBRUK

PRODUKSJONSTILSKUDD I JORDBRUKET OG TILSKUDD TIL AVLØSERORDNINGEN VED FERIE OG FRITID

Frister i 2019 – del 1

I 2019 vil første søknadsfrist åpne 1.mars, med telledato 1.mars og søknadsfrist 15.mars.

Søknaden MÅ være innsendt innen 15.mars ellers vil søknaden bli avvist. Hvis du har søkt innen 15.mars kan du logge deg inn igjen og korrigere søknaden i 14 dager frem til 29.mars.

Det skal registreres antall husdyr du disponerer 1.mars 2019

Registreringen du gjør gir grunnlag for utmåling av husdyrtilskudd, økologisk husdyrproduksjon, driftstilskudd for melk og spesialisert kjøttfeproduksjon. I tillegg tas dyretallet pr 1.mars med i grunnlag for avløsertilskudd og tilskudd for grovforareal. Hvis du ikke registrerer dyrene dine i søknaden som leveres senest 15.mars vil du IKKE få telt med dyrene i tilskuddsgrunnlaget for avløsning ved ferie og fritid og tilskuddsberettiget grovforareal.

Når vi skal behandle søknadene kan vi ta opp husdyrregisteret hos de som søker. Vi har oppdaget at det ikke alltid stemmer. Ta en tur i fjøset på aktuell telledato og sørg for å telle dyrene som står i fjøset 1.mars.

Se på veiledningsheftet for del 1 og aktuelle rundskriv på www.landbruksdirektoratet.no når det nærmer seg søknadsomgangen.

Er du ny søker ta kontakt med landbrukskontoret i god tid før søknadsfristen.

SØKNAD OM TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET (SMIL) FOR 2019

Tilskudd kan kun innvilges til foretak som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket §§ 2 og 4. Landbrukseiendommens eier må gi tillatelse til gjennomføring av prosjekt eller tiltak etter denne forskriften.

Søker må oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging og forskrift 26. juni 2004 nr. 1138 om plantevernmidler § 18 femte ledd. Søker må videre ha kart over jordbruksarealene foretaket til en hver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Ringebu og Sør-Fron kommuner har utarbeidet felles retningslinjer for prioritering av søknadene (lokale tiltaksstrategier). Kommunen behandler og avgjør søknader om tilskudd.

NB! Nytt av i år er at det kun kan søkes elektronisk, det vil si at du må logge deg inn gjennom ID-porten/Altinn, fylle ut og levere søknaden der.

For mer informasjon gå til Midtdalsbonden.no, klikk på fanen «Landbruksinfo» og velg «Oversikt alle tilskudd» her ligger info om søknadsfrister og regelverk for ordningen.

Søknadsfrist for SMIL- midler for 2019: 15. mars.

IBU-MIDLER INNLANDET 2019

Søknadsfrist

Tradisjonelt landbruk:

Fra 1. januar 2019 er det ingen søknadsfrist, men fortløpende behandling.

Bygdenæring: Ingen søknadsfrist, fortløpende behandling

PRIORITERTE TILTAK/OMRÅDER:

Tradisjonelt landbruk

Produksjonene er prioritert på følgende måte:

1 a) Grovforbaserte husdyrproduksjoner. Herunder også gjødsellager og driftsbygninger til aktiv setring. Det innvilges ikke støtte til investeringer i sauefjøs i 2019. Det gis unntak av støtte til økologiske saueprodusenter som må foreta større investeringer på grunn av endrede liggekrav.

1 b) All økologisk produksjon

2) Planteproduksjon for salg. Herunder prioriteres potet-, grønnsak-, frukt- og bærproduksjon foran tørkeanlegg for kornproduksjon.

Fellestiltak for flere eiendommer i form av tørking, lager, pakking etc., kan støttes, men må vurderes opp mot eksisterende kapasitet og konkurransesituasjonen i området.

3) Kraftfôrkrevende produksjoner

Bygdenæring

- Mat og drikke, herunder produksjon og foredling
- Landbruksbasert reiseliv
- Inn på tunet

IKKE PRIORITERTE TILTAK/OMRÅDER:

Tradisjonelt landbruk

- Det vil ikke bli gitt tilskudd til kylling eller svinproduksjon, på grunn av markedssituasjon

- Reinvestering i/ utskifting av melkerobot er ikke prioritert
- Risikolån skal KUN prioriteres i de områder av fylket hvor det er knyttet usikkerhet til panteverdier. Prosjektene må ha stor næringsmessig betydning for søker og for samfunnet ellers.

Bygdenæring

Golf, trav, ridesenter og slakterier

Ta kontakt med landbrukskontoret for mer informasjon om krav til søknad og fullstendige retningslinjer.

TILSKUDD TIL DRENERING AV JORDBRUKSJORD 2019

Fastsatt av Landbruks-og matdepartementet 25.06.2013 med hjemmel i lov 12.mai 1995 nr 23 om jord (jordloven) §18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Formålet med forskriften er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensiale for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag. Tilskudd etter denne forskriften kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det fra og med 2016 også gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.

Det kan søkes om midler til:

Systematisk grøfting	Drenering med en bestemt intensitet (avstand mellom grøftene) som dekker et gitt areal, tilstrekkelig til å sikre en tilfredsstillende dreneringstilstand på arealet.
Profilering	Overflateforming der et system av åpne grøfter med møneformete teiger mellom sikrer overflateavrenning av arealet.

Omgraving	Omsnuing av jordprofilet på myrarealer, slik at torvjord legges under og et lag av undergrunnsjord legges på toppen. Omgraving skal drenerare arealet og bedre bæreevne.
Avskjæringsgrøfting	Grøftingen skal bidra til å hindre vannsig fra overforliggende arealer inn på jordbruksarealet.
Annen grøfting (usystematisk)	Usystematisk og tilfeldig grøfting/drenering for å tørrelegge mindre partier på jordet.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving utgjør kr 2000 pr dekar. Ved annen grøfting kan det gis kr 30 pr løpemeter grøft begrenset oppad til kr 2000 pr da. Beregnet tilskudd under 3000 kr pr søknad utbetales ikke. Det kan ikke gis tilskudd til tiltak som medfører vesentlig skade for annen eiendom og naturmangfold, vesentlig fare for flom og vannforurensning eller fare for skade på automatisk fredete kulturminner. Det kan heller ikke gis tilskudd til tiltak som allerede er påbegynt eller utført før tilskudd er innvilget.

Fylkesmannen i Oppland bevilger et beløp pr kommune innenfor rammen av budsjett. Ved prioritering av søknadene skal tiltak der dreneringen både gir økt jordbruksproduksjon og reduserer faren for vannforurensning prioriteres.

NB! Nytt av i år er at det kun kan søkes elektronisk, det vil si at du må logge deg inn gjennom ID-porten/Altinn, fylle ut og levere søknaden der.

Søknadsfrist for tilskudd til drenering 2019: 20. april.

Les mer på www.landbruksdirektoratet.no miljø og økologisk, drenering

UTVIKLINGSFONDET – LANDBRUK

Ordninga blir ført vidare i 2019 og søknadsfrist er sett til 15. mars 2019. For mer informasjon gå til Midtdalsbonden.no, klikk på fanen «Landbruksinfo» og velg «Oversikt alle tilskudd» her ligger søknadsskjema, søknadsfrister og regelverk for ordningen.

Ringebu

Det har blitt vedtatt å evaluere kriteriene for landbruksbaserte søknader til Ringebu kommune sitt "Utviklingsfond". Ny retningslinjer vil være klare i løpet av februar og vil bli å finne på Midtdalsbonden.no.

Sør-Fron

Sør-Fron kommune vedtok i kommunestyremøte 17.06.2014 å opprette eit utviklingsfond for landbruket i Sør-Fron. Det er aktuelt å støtte desse tiltaka i prioritert rekkefølge:

1. setring (kr 3.000)
2. nydyrking
3. kjøp av mjølkekvote,
4. rydding av nytt innmarksbeite
5. setring (inntil kr 5.000 til)

I Sør-Fron er det eit «tak» på kr. 300 000/år på budsjettet når det gjeld denne ordninga. Det er derfor slik at ein enkelte år ikkje har fått gitt støtte til alle som søker. Tilskotssatsane må da bli tilpassa mengda pengar ein har til rådvelde, jfr. punkt 5.4 i kriteria, dersom det søkes for over kr. 300 000.

GJERDETILSYN OG GJERDING

Det ble også i 2018 utført gjerdetilsyn av Mattilsynet. Områdene det ble utført gjerdetilsyn er med utgangspunkt i tilbakemeldinger fra enkeltpersoner og beitelag.

Mattilsynet utførte i beitesesongen 2018 befaringsrunder på gjerder på Kvarvet, i Frydalen og på Baukholstulen i Sør-Fron. Det ble i etterkant sendt ut brev til ca. 40 grunneiere om utbedring av gjerder på disse områdene. Mattilsynet har også vært andre steder i Ringebu og Sør-Fron, men da ut fra bekymringsmeldinger på enkeltområder.

Mattilsynet varsler ikke grunneiere før slike tilsyn ut fra taushetsplikt angående grunneierforhold. Av praktiske årsaker vil det bli vanskelig å møte én grunneier per gjerdedel.

Det ble også utført tilsyn i veg 4 og veg 5 i Kvittfjell vest i hytteområdet (utført av dyrevernemda i kommunen) på tampen av beitesesongen. Teknisk etat i Ringebu vil i løpet av vinteren sende ut ca. 30 brev til hytteeiere i dette området om gjerder som ikke er i tråd med de kommunale bestemmelsene (strømtråd med og uten strøm, nettingflettverksgjerde, snorer mm). Arbeidet med å sende ut brev er startet opp. Dette er tidkrevende arbeid for teknisk, men vi håper det har preventiv virkning for neste beitesesong.

Illustrasjonsbilde

I Sør-Fron har også plan- og teknisk sendt ut brev til eiere av

fritidseiendommer hvor gjerdene ikke var i tråd med de kommunale bestemmelsene.

Konsekvenser av inngjerding av skog- og fjellteiger.

De siste årene har det i noen tilfeller blitt gjerdet inn større areal av skog- og fjellteiger, enten for å nydyrke deler av arealet eller for å bruke arealet til beiteområde. I enkelte tilfelle kan en slik inngjerding skape interessekonflikter, for eksempel i forhold til «utestenging» av dyr på utmarksbeite (felles beiterett), stenging av ferdselsveier og råk, vilttrekk og jaktutøving. Grunneiere som tenker å gjerde inn slike teiger bør ta opp dette i eget grunneierlag slik at andre rettighetshavere blir kjent med dette og kan komme med innspill. Eventuell avløsning av gamle ferdselsveier og beiterett kan skje gjennom en prosess i jordskifteretten.

BEITERYDDING

Skal du rydde skog til innmarksbeite?

Best resultat får du hvis du «åpner opp» skogen etappevis og har høyt nok beitetrykk i etterkant.

På fattig mark vil flatehogst eller for sterk tynning av skogen føre til en uttørking av skogbunnen. Resultatet ved beiting blir skrinnere vegetasjon med økt innslag av blant annet finnskjegg. Finnskjegg er ikke beitegras.

På rik mark vil en tynning av skogen gi svært god økning i planteproduksjonen i undervegetasjonen, og det er det vi er ute etter. Her kan en også ta ut små snauflater eventuelt. En flatehogst eller for høyt uttak av trær vil føre til mye lauvoppslag i etterkant hvis det ikke er høyt nok beitetrykk. Lauvoppslag gir mye jobb å bli kvitt igjen!

Bildet viser et fint rydda beite som holder kravet til innmarksbeite, og som det kan søkes areal- og kulturlandskapstilkudd på i produksjonstilskudds-sammenheng. Arealet er rydda for kratt og hogstavfall slik at beitedyra har god tilgang. På dette beitet har grunneier valgt å ha heldekkende tresetting på beitet sitt. Skogen skal da ha glissen tresetting uten nevneverdig busksjikt, være oppkvista og ha kronedekke med god lysgjennomgang slik at man får grasdekke i bunn.

Lykke til med beiteryddingen!

AVLINGSSVIKT

Sommaren 2018 var spesiell, det var ein lang tørkeperiode på første del av sommaren. Det førte til reduserte avlingar i vårt område. Det resulterte i omfattande mangel på fôr, og mange har derfor skaffa seg halm som erstatning for godt grovfôr. Staten stiller opp for næringa og den ordinære erstatningsordninga for avlingssvikt vart styrke med ekstra midler til grovfôr i husdyrproduksjonar og ekstra husdyrtilskott. I Ringebu er det 162 søknader og det er betalt ut kr 21 601 486, mens tala for Sør-Fron er 124 søknader som har gjeve kr 18 217 806 i utbetalningar. Det er fortsatt nokre søknader som ikkje er ferdigbehandla fordi vi ventar på dokumentasjon frå søkar.

VELFERDSORDNINGER

TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SYKDOM

Nå kan du søke om tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. elektronisk.

Den elektroniske søknaden er tilgjengelig på Altinn: <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/tilskudd-til-avlosning-av-jordbrukere-ved-sykdom-og-fodsel-mv/>

Du har fortsatt muligheter til å søke på papir.

Ny søknadsfrist og andre endringer.

- Søknadsfristen er et år etter siste dag i den perioden det blir søkt tilskudd for.
- Produksjonen første dag i perioden det søkes tilskudd for, er avgjørende for hvor mye tilskudd foretaket får.
- Driftsfellesskap har betydning for tilskuddet.
- **HUSK Å LEGGE VED DOKUMENTASJONEN SOM KREVES FOR AT SØKNADEN KAN BLI BEHANDLET.**

TIDLIGPENSJON TIL JORDBRUKERE

I jordbruksoppgjøret 2018 ble det enighet om at det fra 1.januar 2019 er tillatt å motta tidligpensjon til jordbrukere (tpo) samtidig med avtalefestet pensjon, arbeidsavklaringspenger, uføretrygd og gjenlevendepensjon.

Søknad om tidligpensjon skal fremsettes på søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet og sendes til fylkesmannen.

MILJØ OG UTMARK

ROVVILTSITUASJONEN

I tabellen nedenfor er det listet opp skadefellingstillatelser gitt i Midt-Gudbrandsdalen, mai-september 2018. Sammenlignet med tidligere år har det vært færre skadesituasjoner i Midtdalskommunene.

Art	Område	Varighet	Utfall
Ulv	Gausdal, Øyer og Ringebru	17. mai - 23. mai	-
Ulv	Øyer, Ringebru, Lillehammer, Ringsaker, Løten, Hamar, Åmot, Stor Elvdal	13. juni - 18. juni	-
Bjørn	Gausdal, Nordre Land, Etnedal, Nord-Aurdal, Øystre Slidre, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebru og Øyer	14. juni - 18. juni	-
Bjørn	Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebru og Stor-Elvdal	15. juni - 19. juni	-
Bjørn	Sør-Fron, Nord-Fron, Ringebru og Sel	30. juni - 4. juli	-
Bjørn	Stor-Elvdal og Ringebru	14. aug. - 21. aug.	-
Bjørn	Øyer, Ringebru og Stor-Elvdal	21. aug. - 27. aug.	-
Jerv	Øystre Slidre, Nord-Aurdal, Vang, Nord-Fron, Sør-Fron og Gausdal	25. aug. – 31. aug.	-
Jerv	Nord-Fron og Sør-Fron	25. aug. – 31. aug.	-

I de tre midtdalskommunene har skadefellingsarbeid (lønnskostnader skadefellingslag, kjøregodtgjørelse og telefonutgifter) kostet 118.761 kr i 2018. Disse kostnadene blir refundert av Fylkesmannen.

KJEMPESPRINGFRØ

I Ringebu kommune bekjempes kjempespringfrø etter utarbeidet plan. Med midler fra Miljødirektoratet leier kommunen inn Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS som tar hånd om de forekomster som er beskrevet i plan. Ved å kontakte kommunen kan du få tilgang til planen. I tillegg bekjemper kommunen enkelte kjente lokasjoner på kommunal grunn.

I 2018 startet også bekjempelse av alaska/sibir-kornell samt rødhyll i Fåvang naturreservat. Bekjempelse av kjempespringfrø innenfor reservatet er SNO sitt ansvar.

Hva er kjempespringfrø og hvordan håndtere planten:

Kjempespringfrø er en ettårig hageplante som sprer seg raskt og fortrenger annen vegetasjon. Derfor er den uønsket i norsk natur, og inngår blant svartelisteartene.

Kjempespringfrø begynner å blomstre i juni. Fra slutten av juli til frosten kommer, finner man også frøkapsler som eksploderer ved berøring. En enkelt plante kan produsere opp til 4000 frø og kaste dem så langt som 7 meter fra morplanten. Fordelen med kjempespringfrø er at den er ettårig. Det betyr at hele planten dør når frosten kommer, det er kun modne frø som overvintrer. Frø kan overleve maksimalt 2 år.

Luking kan gjøres på de små lokalitetene. Rotsystemet er grunt, så den er lett å plukke. Planter som ikke er i blomst, kan etterlates på stedet hvis rota verken har kontakt med jord eller rennende vann. Slått er aktuelt på større områder. Pass på at nedkappede planter ikke får kontakt med vann. Etter at tiltak er utført må utstyret gjøres rent for å hindre videre

spredning. Sprøyting, er også en mulighet. Dette kan være aktuelt på store lokaliteter. Ved sprøyting stilles det krav til at den som utfører arbeidet har plantevern- autorisasjon (sprøytesertifikat) og følger gjeldende lovverk.

For å hindre at plantene utvikler spiredyktig frø, må tiltaket gjennomføres før eller ved begynnende blomstring og gjentas tre til fire ganger i vekstsesongen. Feltet må tas også de neste to årene fordi frø kan ligge i bakken i to år før de spirer. Hvis bekjempelsen blir gjort etter at plantene har blomstret i 1-2 uker, må avfallet legges i sekker som sendes til brenning for å hindre frøspredning.

Et viktig forebyggende tiltak for å forhindre spredning er å fjerne kjempespringfrø fra hager.

MOTORFERDSEL

Både Ringebu og Sør-Fron kommuner har etablert faste leiekjøringsløyver til ervervsmessig bruk av snøskutere.

I Ringebu ble leiekjøringsløyvene rullert høsten 2018. Leiekjøringsløyvene i Ringebu gjelder fra vinteren 2018 til våren 2022. De faste leiekjøringsløyvene for snøskuter i Sør-Fron kommune ble rullert høsten 2016. Leiekjøringsløyvene gjelder fra høsten 2016 til våren 2020.

NATURTYPEKARTLEGGING LANGS LÅGEN

Sommeren 2018 ble det gjennomført naturtypekartlegging langs Lågen i Ringebu, Sør- og Nord-Fron kommuner. Kartleggingen ble gjennomført etter ny kartleggingsmetodikk (Natur i Norge) og de foreløpige kartleggingsresultatene ble presentert for grunneiere i møte den 5. desember.

De foreløpige resultatene fra kartleggingen viser at det er omtrent like stort areal som totalt sett er avgrenset som viktige naturtyper for naturmangfold nå, som det var tidligere. Noen tidligere registreringer skal slettes som følge av ulike inngrep, noen har fått endret avgrensning (enten utvidet eller innskrenket) og noen nye har kommet til. Det er også noen lokaliteter der man er usikre på avgrensningen, og der denne må vurderes nærmere.

Resultatene er foreløpig ikke tilgjengelig for allmennheten, men skal etter planen gjøres tilgjengelig i løpet av våren 2019. Det må også gjøres en opprydding og en utsjekk mot gamle registreringer før man sitter igjen med et komplett datasett. Inntil videre vil derfor de gamle registreringene bli liggende i Naturbase, og Fylkesmannen må komme tilbake til hvordan oppryddingsarbeidet skal foregå, da det kan være informasjon i de gamle registreringene som bør videreføres for å utfylle de nye.

Ved interesse kan en oversikt over de foreløpige resultatene innhentes ved å kontakte Fylkesmannen.

REGISTRERING OG KVALITETSSIKRING AV SPILLPLASSER FOR TIUR I RINGEBU KOMMUNE

Ringebu kommune har søkt Oppland fylkeskommune om tilskudd til registrering og kvalitetssikring av spillplasser for tiur.

Kartleggingen og registreringene i Ringebu er planlagt gjennomført over 2 år, 2019 og 2020. Kartleggingsperioden deles på to år da arealene er arbeidskrevende.

SKOGBRUK

TILSKUDDSDORDNINGER I SKOGBRUKET

I Ringebu og Sør-Fron er det mulig å få tilskudd til følgende tiltak i skogbruket:

- Markberedning
- Ungskogspleie
- Tettere planting
- Planting i høydelag 7 og 8 (over 650 moh).
- Gjødsling av skog
- Drift i bratt terreng
- Bygging av skogsbilveger

Satsene for 2019 er ikke klare enda, men det ser ut til at det blir noenlunde likt som for 2018.

Drift i bratt terreng

Det kan gis NMSK-tilskudd til taubanedrift. Tilskuddet utbetales etter en fast m³-sats. Fylkesmannen i Oppland forvalter denne tilskuddsordningen. For å få tilskudd til drift i bratt terreng kreves et forhåndstilsagn om tilskudd fra Fylkesmannen. Det er kommunen som søker Fylkesmannen om forhåndstilsagn, men det er viktig å understreke at skogeier bør kontakte kommunen i god tid før planlagt oppstart av drifta, slik at man får svar på søknaden om forhåndstilsagn før drifta skal starte.

Bygging av skogsbilveger

Det kan gis tilskudd til nybygging eller ombygging av skogsbilveger i vegklasse 3 eller 4. Det kan også gis tilskudd til punktutbedringer på eksisterende skogsbilveger. Denne tilskuddsordningen administreres av Fylkesmannen, men søknad om tilskudd skal leveres til kommunen. Det kan ikke søkes om tilskudd til bygging av skogsbilveg før byggesøknad for bygging eller ombygging av landbruksveg er godkjent av kommunen. Det utbetales bare tilskudd til skogandelen av veganlegget, og tilskuddssatsene ligger på mellom 30-50 % av godkjent skogandelskostnad. Det er viktig å understreke at vegen må oppfylle alle de tekniske kravene i sin vegklasse for å kunne få utbetalt tilskudd.

Mer detaljert informasjon om tilskuddsordningene i skog finnes på Landbruksdirektoratets hjemmesider:

<https://www.slf.dep.no/no/eiendom-og-skog/om-skogbruk/tilskudd>

NÅR ER VEGBYGGING SØKNADSPLIKTIG?

- Nybygging av permanente veger er søknadspliktig. Dette gjelder for alle vegklasser.
- Ombygging av veg er søknadspliktig hvis vegklassen heves, hvis traseen endres eller bredden utvides utover eksisterende veglegme.
- Bygging av enkle og midlertidige veger er søknadspliktig hvis gravingen fører til mer enn 1 meters skjæring eller fylling *eller* det

graves i en lengde på over 150 m *eller* totalarealet av gravingen overstiger 450 m².

Søknadsprosedyre

Søknad om nybygging eller ombygging av veganlegg sendes til kommunen. Søknaden må være godkjent før arbeidet med vegen settes i gang. Søknadsskjema kan fås på landbrukskontoret, og skogbruksrådgiver kan hjelpe til med å fylle ut skjemaet. Det er helt nødvendig å legge ved kart med inntegnet vegstrekning. Kommunen sjekker innkommende søknader opp mot relevant lovverk og tilgjengelige databaser over naturhensyn, flom- og skredfare og kulturminner i det aktuelle området. Deretter drar kommunen på befaring der vegarbeidet er planlagt utført. Etter en helhetlig vurdering vedtar kommunen om tiltaket skal godkjennes eller ikke.

Vegplanlegging

For å få sluttgodkjent en skogsbilveg må de tekniske kravene i landbruksvegnormalene være oppfylt. Tømmertransportører kan velge å nekte å kjøre på skogsbilveger som ikke er godkjent, og derfor er det svært viktig å bygge vegen i henhold til kravene i landbruksvegnormalen. Man kan heller ikke få utbetalt tilskudd til vegbygging hvis de tekniske kravene ikke er oppfylt.

De tekniske kravene i landbruksvegnormalene er temmelig omfattende, og derfor er det nødvendig å bruke profesjonell vegplanlegger for å få til å oppfylle alle de tekniske kravene. Ved bruk av profesjonell vegplanlegger unngår man ubehagelige overraskelser i etterkant av vegbyggingen, når veganlegget skal sluttgodkjennes av kommunen.

Vi gjør oppmerksom på at Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor ikke kan bistå med å planlegge vegprosjekter. Våre rådgivere har ikke fagkompetanse på vegplanlegging, og kan ikke gi utfyllende anleggstekniske vurderinger med hensyn på planlagte vegprosjekter. Derfor må de som ønsker å bygge veger finne vegplanleggere andre steder, men kommunen kan hjelpe til med å finne profesjonelle planleggere.

Se også: «*Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse*» (LMD, L.dir.)

http://www.skogkurs.no/vegnormaler/pdf/Normaler_for_landbruksveier_2013.pdf

DIVERSE

BIOGASSANLEGG I MIDT-GUDBRANDSDALEN

Kommunene Ringebu, Sør-Fron, Nord-Fron, samt Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap (MGR) har gjennomført en mulighetsstudie knyttet til etablering av ett eller flere utvinningsanlegg for biogass basert på husdyrgjødsel og eventuelt våtorganisk avfall i Midt-Gudbrandsdalen. Det er Multiconsult som har utført studien. Utgangspunktet for studien er knyttet til mulighetene for å hovedsakelig benytte husdyrgjødsel som substrat for et biogassanlegg.

Del 1 av prosjektet er nå gjennomført, og viser at det er grunnlag for etablering av ett biogassanlegg i Midt-Gudbrandsdalen.

Kommunene er nå i gang med å søke om støtte til del 2. av prosjektet. I del 2. vil det være avgjørende å gå i dialog med aktører som er premissgivere for anlegget. Dette er aktører som har innflytelse på: råvaregrunnlag, mottagere av biogassen, mottagere av bioresten, lagerleie. I tillegg til å se på aktuelle samarbeidspartnere vil det være nyttig å kartlegge tørrstoff på gjødsel og andre substrater som vil være tilgjengelig for prosjektet. Disse må også karakteriseres med hensyn på tungmetaller og næringsstoff.

Etablering av biogassanlegg basert på husdyrgjødsel kan redusere utslippet av klimagassen metan fra landbruket, samtidig som det kan produseres klimanøytral energi. Regjeringen mener det bør være et mål at 30 prosent av husdyrgjødsel går til biogassproduksjon innen 2020. I Midt-Gudbrandsdalen finnes det om lag 600 landbrukseiendommer, hvorav ca 450 har dyrehold. Gjødsel er derfor en tilgjengelig ressurs, som i mange tilfeller ikke blir fullt utnyttet. Gjødsel inneholder store mengder metan og lystgass. I Midt-Gudbrandsdalen står utslipp fra husdyrhold for om lag 40 % av klimagassutslippene. Vi ser for oss muligheter for utvinning av biogass basert på husdyrgjødsel og matavfall. Biorest fra en eventuell biogassutvinning vil kunne tilbakeføres gårdsbrukene, og brukes som raffinert gjødsel.

RUNDBALLER – RYDDING

Vi har hatt flom i Gudbrandsdalslågen og sidevassdraga i fleire omgangar sidan 2011. Det var stor flom i 2013 i Lågen som også gjorde stor skade. Dette var også ein kraftig flom i oktober 2018. Det ligg avfall langs vassdraga og det blir fortsatt lagra nye rundballar i områder som er utsette når det kjem flom. Dette er ein situasjon som ikkje kan vare ved. Kommunane Ringebu og Sør-Fron er ansvarleg for oppfølging av forureiningslova og landbruksorganisasjonane er tydelege i sin støtte i arbeidet for å rette opp i desse forholda.

Innsatsen framover må ligge på to plan

Stoppe tilførsel av nye rundballar og plast

Rydde opp i det som allereie er avfall

Alle som har rundballar lagra slik at flom eller kraftig nedbør kan frakte dei vekk må fjerne dei innan 15.03.2019. Målet er at det ikkje skal komme nye rundballar ut i Lågen eller andre vassdrag.

Vi jobber nå med å samle støtte i alle kommunane i Gudbrandsdalen for eit fellesprosjekt. Vår intensjon med dette fellesprosjektet er å få koordinert ein ryddeaksjon i år i heile dalen og i neste omgang forebygge at det kjem nye rundballar ut i vassdraga våre. Vi ønskjer å søkje økonomisk støtte frå Miljødirektoratet til dette ryddeprosjektet.

Vi planlegg uansett å vere aktivt med på strandryddeveka i månadsskiftet april-mai. Dette er eit samarbeid mellom myndigheiter og frivillige aktørar. Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap er også med og organiserer mottak av det avfallet som blir samla inn. Vi oppfordrar alle til å sette av tid slik at ein kan delta i denne ryddeaksjonen i 2019. Det er viktig å rydde opp slik at bygdene våre blir ryddige og pene, og vi tar bort ein kjelde til mikroplast i naturen.

**Norsk
Landbruksrådgiving**

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet

Kurs 2019

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet arrangerer forskjellige kurs gjennom året.

Våre kurs blir arrangert flere ganger i året, så nye kursdatoer blir løpende lagt ut på vår hjemmeside under "Kurs".

Kursene vi arrangerer er:

- Inn på tunet
- Varme arbeiderkurs
- Praktisk HMS-kurs
- Autorisasjonskurs plantevern
- Autorisasjonskurs gnagermidler

Link til kursoversikten er: <https://innlandet.nlr.no/kurs/>

Her finner du også informasjon og påmelding til de enkelte kurs.

Påmelding til kurs skjer hovedsakelig fra hjemmesiden elektronisk, men man kan også melde seg på ved å kontakte kursansvarlig eller ring telefon 625 50 250 (NLR Innlandet)

Ny dyrehelseforskrift

I juli 2018 kom en ny dyrehelseforskrift. Reglene gir et større ansvar til deg som jobber med produksjonsdyr. Det arbeides med en ny veileder til forskriften og denne vil lanseres ut til næringen når den er ferdigstilt.

Smittesluse i småfehold

Et av de nye kravene i forskriften er at smittesluse innføres i småfehold. Dette har i flere år vært gjeldende for storfe, gris og fjørfe. Hensikten er å ha et tydelig skille mellom fjøsets og besøkendes sone, slik at smitteoverføring får lav risiko.

Bildeeksempler på utforming av smittesluse.

(Foto: Mattilsynet)

Kjøp og salg av småfe

Det er forbudt å flytte hunddyr av sau og geit fra en besetning til en annen. Det er forbudt å flytte småfe mellom småferegionene og ut av fylker som har hatt skrapesjuka. Det kan søkes Mattilsynet om unntak fra forbudene. For å begrense spredning av smitte i dyrehold med småfe er landet inndelt i såkalte småferegioner. Oppland er i samme region som Hedmark, Buskerud, Telemark, Vestfold, Østfold, Oslo og Akershus. Værer kan flyttes mellom besetninger innen fylket de bor i uten at man trenger å søke om dette, men de skal følges av en egenerklæring. Skal værene flyttes over fylkesgrenser, i samme småferegion, trenger de i

tillegg en veterinærattest. Bukker kan flyttes etter de samme reglene som værer, men de skal alltid ha en veterinærattest, også når de flyttes innen samme fylke.

48-timers regel

Det er nå lovfestet i forskriften at man ikke kan ha kontakt med klauvdyr eller fjørfe i Norge før det har gått 48 timer etter opphold i utlandet og være i kontakt med klauvdyr/fjørfe. Dette gjelder selv om dyrene du var i kontakt med i utlandet så ut til å være friske.

Kjøp og salg av storfe, svin og kameldyr

Hvis du skal selge/flytte storfe, svin eller kameldyr fra din besetning til en annen besetning så må du fylle ut en egenerklæring før du kan flytte dyrene. Denne erklæringen skal bekrefte at dyrene i besetningen ikke har vist tegn på smittsom sykdom de siste 14 dagene. Det skal også bekreftes at dyrene har oppholdt seg i besetningen din i mer enn 30 dager (unntatt dyr som er født i besetningen din). Du skal heller ikke i løpet av de siste 14 dagene ha mottatt klauvdyr (heller ikke småfe) fra andre besetninger, fellesbeiter eller dyreansamlinger.

Kompetansekrav

Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha oppdaterte kunnskaper om sykdommer hos dyr, sykdommer som kan overføres mellom dyr og mennesker, forebyggende tiltak mot smitteoverføring og resistensutvikling, og sammenhengen mellom dyrehelse, dyrevelferd og folkehelse. Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha gjennomført et kurs i dyrehelse. Nye dyreholdere skal ha gjennomført kurset i løpet av det første året som dyreholder. Kurset skal være godkjent av Mattilsynet. *Dette kravet gjelder fra 1. januar 2020.*

Kravet om kurs gjelder ikke dyreholdere som kan dokumentere kompetanse i dyrehelse på agronomnivå eller høyere.

Smittevernplan

Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha rutiner som sikrer godt smittevern. Rutinene skal beskrives i en skriftlig smittevernplan. Den skal inneholde en plantegning over dyre- og persontrafikken, være tilpassa hvert enkelt dyrehold og omfatte hele driftsopplegget.

Detaljer om hva smittevernplanen skal inneholde finnes i forskriften i § 8: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-06-27-732>

Nytt om hjerneprøver fra 1. mars

Fra 1. mars 2019 skal det varsles til Norsk protein (kadaverbil) om selvdøde/avlivede småfe over 18 mnd. og selvdøde/avlivede storfe over 48 mnd. Norsk protein tar da over hjerneprøveuttak som Mattilsynet tidligere utførte. Det skal derfor ikke lenger varsles direkte til Mattilsynet om dette. Det er forbudt å grave ned småfe og storfe, og disse skal leveres til kadaverbil. Vi minner om at kadavrene må tildekkes før henting, gjerne med presenning eller lignende som hindrer åtseldyr.

Utegang vinterstid

Vi vil minne om at småfe og storfe som går ute i vinterhalvåret har krav på frostfritt drikkevann, tilstrekkelig fôr og ly for vær og vind. Et ly skal bestå av minst tre vegger og tak, og liggearealet må være stort nok til at alle dyrene kan ligge samtidig. Liggeunderlaget skal være rent, bekvemt og tørt. Det foreligger også krav til at dyr som krever ekstra stell (ved kalving, sykdom, skade) får tilgang til et egnet rom som kan varmes opp. Til det sistnevnte ligger også fikseringsmulighet ved behandling av dyr.

[Ta gjerne kontakt med oss for informasjon og veiledning!](#)
[Hilsen Mattilsynet, avdeling Gudbrandsdal](#)
[Telefon 22 40 00 00, e-post: \[postmottak@mattilsynet.no\]\(mailto:postmottak@mattilsynet.no\)](#)

PRIMÆRNÆRINGSUTVALET I MIDT-GUDBRANDSDAL

Utvalet er eit samarbeidsorgan for faglaga i landbruket, og har pr. 1. januar 2019 følgjande representantar:

Marthe Dypdalen, Nord-Fron Bondelag (leiar)
Kjell Arne Kaus, Ringebu Bondelag
Ola Kjørstad, Sør-Fron Bonde- og småbrukarlag
Jan Karenstuen, Nord-Fron Bonde- og småbrukarlag
Ole Brandvold, Fron Skogeigarlag
Pål Borgen, Ringebu-Fåvang Skogeigarlag
Anne Berit Grasbakken, Fylkesmannen i Innlandet, er sekretær.

Hovudoppgåva er å styrke og utvikle landbruket i Midtdalen, i tråd med *Utviklingsplan for landbruket i Midtdalen*. I 2018 har utvalet bl.a. arrangert tre skog dagar for ungdomsskuleelvar og fagmøte om jus i landbruket. Arbeidet er støtta av Regionrådet for Midt-Gudbrandsdal og

Oppland fylkeskommune, og utvalet samarbeider med bl.a. landbrukskontora.

Ta gjerne kontakt med ein av representantane eller sekretæren om du har spørsmål eller innspill.

MIDTDALS Bonden – Nettstaden for Landbruket

På nettstaden Midtdalsbonden, www.midtdalsbonden.no, finn du nyheiter og info som gjeld landbruket, som til dømes:

- Ulike arrangement
- Tilskotsordningar og søknadsfristar
- Lovverk
- Organisasjonar, rådgjeving, forvaltning m.m.

Midtdalsbonden.no blir oppdatert kvar veke med aktuelt stoff. Nettstaden har eigen kalender for lokale arrangement. Kontakt webredaktørane for å få lagt inn arrangement, eller kome med spørsmål eller forslag til stoff. Webredaktørane er:

- Hilde Hammer, e-post hilde.hammer@sor-fron.kommune.no
tlf. 61 29 92 65
Ragnhild Sperstad, tlf. 61 29 92 52, e-post ragnhild.sperstad@sor-fron.kommune.no,
- Anne Berit Grasbakken, tlf. 61 29 92 57 eller 61 26 61 47, e-post fmopabg@fylkesmannen.no,

Vinteren 2019 vil landbrukskontora ta ein full gjennomgang av nettstaden og gjere nokre endringar. Målet er å gjere løysinga betre for brukarane.

FAGMØTE: KVA HAR VI LÆRT ETTER TØRKESOMMAREN?

Torsdag 14. februar kl. 19 blir det fagmøte i Storsalen, Sør-Fron kommune der vi spør oss om kva vi har lært etter tørkesommaren 2018. Målet med møtet er å summere opp erfaringar og sjå kva vi kan ta med oss for å vere betre førebudde neste gong det kjem ein tørkesommar. Møtet er ope for alle og hovumålgruppe er gardbrukarar i Midtdalen.

Møter blir arrangert av Nord-Fron landbrukskontor, Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor, primærnæringsutvalet i Midtdalen og Fylkesmannen i

Innlandet. Info om møtet blir publisert bl.a. på www.midtdalsbonden.no og på heimesidene til kommunane.

Vel møtt!

VIKTIGE TELEFONER, E-POST OG ADRESSER:

BEREDSKAPSGRUPPE I FRON

Fron har i mange år slitt med store tap til rovdyr, og på bakgrunn av det har det kommet opp et forslag om ei beredskapsgruppe som kan bistå beitebrukere som opplever dette. Vi skal kunne bistå med å organisere hjelp til beitebrukere/gardbrukere som opplever rovdyrangrep og andre ekstraordinære hendelser. Dette er et tilbud for dem som ønsker det. Dette gjelder alle gardbrukere i Fron.

Grappa består av:

Marthe Dypdalen, leder 915 48 144

Lars Ole Auglestad, nestleder 913 42 140

Mari Synnøve Aasen Slåen

Jonny Mathisen

Ole Petter Berget

Ivar Sylte

Per Nyhus

Pål Kjørstad

Beredskapsgruppa er knytt opp mot vakttelefonen for rovvilt og har tett samarbeid med jaktleder i det kommunale jaktlaget og landbrukskontora.

Alle i beredskapsgruppa har taushetsplikt.

Dyrevernemndene er en del av Mattilsynet. Nemndene skal bistå i det lokale tilsynsarbeidet med lekmannsskjønn i dyrevelferdssaker. For å få kontakt med dyrevernemnda der du bor, må du ringe det lokale Mattilsynet på tlf. 22 40 00 00.

DYREVERNSNEMNDER 01.01.2017 – 31.12.2020

Dyrevernemnda i Gudbrandsdal Nord - Sør-Fron, Nord-Fron, Sel, Vågå, Lom, Skjåk, Lesja og Dovre			
Ola Brenna	Brenna, 2693 Nordberg	901 69 937	Ikke epost
Hans Erik Kolden	Solsidevegen 244, 2686 Lom	416 33 102	
Bjørn Sæta	Gudbrandsdalsvegen 680, 2670 Otta	990 09 658	bjsaeta2@online.no
Marit Sætrom	Storrustvegen 228, 2663 Dovreskogen	913 73 654 995 63 715	
Pål Lasse Torstad	Vestsidvegen 1004, 2665 Lesja	61 24 5118	ptorstad@lesja.net
Kristian Ekre	Skåbuvegen 1851, 2640 Vinstra	911 31 563	kristian.ekre@c2i.net
Inger-Johanne Kjorstad	Kilevegen 103, 2647 Sør-Fron	920 45114	jekjor@online.no
Dyrevernemnda i Gudbrandsdal Sør - Lillehammer, Gausdal, Øyer og Ringebu			
Linn Veronica Brattås	Landgårdsvegen 200, 2635 Tretten	95809803	linnbrattas@hotmail.com
Hans Petter Nyseth	Gamlevegen 370, 2624 Lillehammer	412 10 405	hans.petter.nyseth@oppland.org
Simen Jan Volden	Vollavegen 11, 52 Svingvoll	46 77 88 20	simen_volden@hotmail.com
Erik Borgen	Brekksvegen 773, 2634 Fåvang	911 89 201	epborgen@frisurf.no

VETERINÆRVAKTORDNINGEN FOR RINGEBU OG ØYER VETERINÆRDISTRIKT OG VETERINÆRVAKTORDNINGEN FOR FRON VAKTOMRÅDE.

Avtalene om deltakelse i veterinærvaktordningen mellom Ringebu kommune, Stav Veterinærsenter og Vaktgruppa i Ringebu og avtalene mellom Veterinærvakta Fron AS og Nord-Fron kommune utløper den 31.12.2017.

Ringebu kommune ved Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Nord-Fron kommune ved Landbrukskontoret i Nord-Fron har nå inngått nye avtaler med veterinærene i de forskjellige vaktdistriktene.

Veterinærene tiltrer vaktordningen for produksjonsdyr med virkning fra 01.01.2018. Kontrakten er inngått f.o.m. 01.01.2018 og opphører den 31.12.2019 med mulighet for forlenging til 31.12.2021.

Veterinærvakt

Ringebu tlf.	61 28 05 00
Fron tlf.	61 29 14 00
Stav Veterinærsenter Tretten	61 27 65 14

Avløser

Ringebu tlf.	95 02 70 29
Fron tlf.	61 29 22 30

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

postmottak@sor-fron.kommune.no

Telefaks nr.: 61 29 90 01 (servicekontoret) – sentralbord

61 29 90 00

john-ludvik.dalseg@sor-fron.kommune.no

(landbrukssjef)

61 29 92 49

ragnhild.sperstad@sor-fron.kommune.no

(jordbruksrådgiver – gårdskart)

treffes mandag, tirsdag, onsdag og fredag

61 29 92 52

ragnhild.bang.vestad@sor-fron.kommune.no

(landbrukskonsulent)

– treffes mandag, tirsdag, torsdag,

61 29 92 53

anna.bilstad@sor-fron.kommune.no /vikar

anne.aulie@sor-fron.kommune.no

(skogbruksrådgiver)

61 29 92 54

oyann.brandstad@sor-fron.kommune.no

(jordbruksrådgiver)

– treffes mandag, tirsdag, torsdag, fredag

61 29 92 55

Hilde.Heide.Baukhol@sor-fron.kommune.no

(landbruksrådgiver)

– treffes mandag, tirsdag, torsdag, fredag

61 29 92 56

61 29 92 57

anne-berit.grasbakken

(regionstilling / overingeniør)

ansatt hos Fylkesmannen fmopabg@fylkesmannen.no

bente.dahl@sor-fron.kommune.no

(landbrukssekretær)

- treffes mandag, tirsdag, onsdag

61 29 92 58

hilde.hammer@sor-fron.kommune.no

(miljø- og utmarksrådgiver)

61 29 92 65

"Lia" – felles møterom

61 29 92 59

Postadresse:

Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor (MGL)

Kommunevegen 1

2647 Sør-Fron